

6.3ב טראמפ צייץ שאיראן צריכה "להיכנע ללא תנאים" רק כדי בסדרת ציורים עתידיים לאיים ולחזור בו מספר פעמים זאת למרות שהצהיר שאיראן הובסה צבאית, מה גרם לנשיא האמריקאי לחזור בו ולחתור להפסקת אש? בעוד איראן סוחטת את שוק האנרגיה העולמי ומאיימת בהשתלטות על מצרי הורמוז במה שיהיה לניצחון גאופוליטי.

שמי הוא רמי מערוץ לאומנות ובסרטון זה נסקור את הסיבות להפסקת האש.

לפי דיווח של רויטרס מה-27.3(28 ימים לתוך המבצע) רק שליש ממלאי הטילים של איראן הושמד/שוגר, שליש נוסף קבור בהרים לאור ההפצצות הישראליות אמריקאית את הפתחים של המנהרות החצובות בהרים והמתקנים האסטרטגיים המבוצרים שלה, כלומר לא הושמדו רק מחכים להוצאה בפעולות הנדסית, ועוד שליש נותר מלא. זאת על אף הצהרות שונות שרוב מלאי הטילים שלה הושמד. בדיווח אחר מה-3.4 רק מחצית ממשגרי הטילים שלה הושמדו, וכך כמחצית ממשגרי הכטב"מים בעוד יש לה אלפי רחפנים מתאבדים במלאים בהרים ורוב טילי השיוט הימיים או טילי החוף-ים שלה נותרו ללא פגע.

הדבר השאיר את איראן לאחר 39 ימי מבצע עם יכולת להמשיך לשגר לישראל ומדינות המפרץ ולדלל את מלאי המיירטים. לפי "המכון היהודי לביטחון לאומי של אמריקה" שבחן את אחוזי הפגיעה בעורף הישראלי, בעוד 3% בלבד מכל השיגורים בשבועיים הראשונים הניבו פגיעה כלשהי בעורף(אפילו רמה של נזק קל) אז בין ה-13 ל-22 במרץ הנתון הזה עלה ל-27%, כלומר 27% מכל הטילים ששוגרו גרמו לנזק כלשהו – הסיבה היא המעבר לשימוש בטילי מצרר להם יש סבירות גבוה יותר לפגוע ודילול מלאי המיירטים.

אותו מכון טוען שעד סוף מרץ ישראל איבדה 52% מכל המיירטים שלה(שני שליש מהחץ והקלע דוד שהם העיקריים ליירוט טילים בליסטיים). אבל לא רק ישראל, כוויית ואיחוד האמירויות איבדו כ-75% ממיירטי הפטריוט, ואילו בחריין 87%. ערב המבצע היו לאיראן 2,500 טילים בליסטיים ואם נצמד לפרסום של רויטרס זה אומר שבסוף מרץ היו לה לפחות 800 טילים זמינים להמשך שיגורים, זו השתמשה בכלכלת חימושים ויכלה להמשיך לטווח את ישראל והאמירויות(לכאן שוגרו רוב הטילים) או להמשיך לשגר אלפי כטב"מים ולאט לאט לדלל את מלאי המיירטים.

גם הבסיסים האמריקאים היו לחשופים יותר, לפי אחד הדיווחים בין 25-40% מכל מלאי מיירטי ה-THAAD האמריקאים בעולם נגמרו, זו העבירה רבים על חשבון החזית האירופאית או האסיאתית לפיקוד מרכז לקראת המבצע והגנה על בסיסה ולפחות 30% מכל מלאי המיירטים הימיים שלה מסוג SM-3\6 גם כן נגמרו, מה שידרוש ממנה 4 שנות ייצור כדי למלא את החסר.

במהלך המבצע האמריקאים ירו 850 טילי טומהוק נגד איראן(בערך 20-25% מכל המלאי העולמי שלהם), עלות של כל טומהוק היא כ-3.5 מיליון דולר מה שאומר שהפסידו 3 מיליארד דולר. האמריקאים גם ירו כ-1,000 טילי jassm-er מתוך מלאי כולל של 2,300 ועלות של כל טיל היא 1.5 מיליון דולר. טיל זה שמשוגר ממטוסי קרב בדיוק פגיעה גבוה ובמרחק של 965 ק"מ נועד למנוע מצב שבו מטוסים אמריקאים נכנסים לטווח ההגנ"א של איראן.

למרות ההצלחה הכבירה של חיה"א הישראלי מעל שמי איראן עם הפלה של אי אילו כטב"מים אולם ללא פגיעה במטוסי קרב בכלל חיה"א האמריקאי הוכיח שהכושר האווירי שלו נחות מזה הישראלי, הכוונה היא כמובן לתקרית ב-3.4.

האיראנים הצליחו ליירט מטוס אף-15 אומנם לאחר פעולת החילוץ המורכבת הטייס ונווט חולצו אך היה לכך מחיר כבד. מטוס A-10 אמריקאי נוסף יורט, יורטו מספר כטב"מים במבצע הזה כולל 2 כטב"מי ריפר מתקדמים, 2 מסוקי HH-60 נפגעו מאש איראנית והצוות נפצע, המסוקים נחתו בהצלחה בבסיסים אמריקאים במזרח התיכון, ועל הקרקע שני מטוסי תובלה מסוג MC-130 ושני מסוקי MH-6 הושמדו על ידי האמריקאים כי נתקעו ואי אפשר היה לחלץ אותם. האמריקאים נדרשו לרכז כ-150 כלי תעופה שונים במבצע החילוץ והסיכון היה אדיר.

זו הייתה הוכחה כי למרות השמדת חלק ניכר ממערך ההגנ"א האיראני זה עוד קיים ומהווה סיכון רב מידי לכוח האמריקאי ועוד הפלה אחת של מטוס קרב אמריקאי עלולה להיות אסון במיוחד אילו הצוות ייפלו בשבי, יכול להיות והאירוע הזה היה הזרז שגרם לטראמפ להסכים להפסקת אש.

הפסקת אש של שבועיים אמורה להספיק להעביר לכאן עוד אמל"ח, מיירטים(עבורה, עבור המפרציות ועבור ישראל), לתקן כלים, להגעת נושאת המטוסים בוש, צוות התקיפה האמפיבי הבוקסר, אימונים של הטריפולי וכו' ולהיות מוכנה לקרב הבא. מנגד הזמן הזה גם ינוצל על ידי האיראנים לפתוח את הפתחים שהוקרו ולהוציא מהמנהרות עוד מאות טילים בליסטיים, לשנע את המשגרים לנקודות רחוקות יותר במדינה לאסוף מודיעין חדש בזכות הרוסים ואולי לקבל אספקה מסין. שני הצדדים עומדים להתכונן למהלומה הבאה.

עבור ארה"ב המצב הזה מתקדם לניצחון פירוס אפילו ובסבב הבא תהייה הכרעה, הסיבה היא הידללות המיירטים ואמל"ח שאמורים להיות מוצבים בטאיוואן ושרשרת האיים הראשונה לקראת איום הפקודה נגד סין זאת מעבר לפיצול העמוק מול בעלות הברית האטלנטיות. טראמפ צפוי להיפגש עם שיג'יניפינג ב-15.5 זקוק נואשות למנופי לחץ נגד הנשיא הסיני ולכן לא יכול לסגת בו עכשיו, אלא אם כן טהראן תסכים לוותר על מצרי הורמוז באופן מלא מעבר לשאר הדרישות האמריקאיות(דבר שנכון לרגע כתיבת שורות אלו נראה לא סביר בכלל).

ההצהרות של טראמפ שמדינתו עצמאית אנרגטית ולא תלויה במפרץ הפרסי הן נכונות, וזאת בזכות מהפכת פצלי השמן של העשור הקודם, אבל בעלות בריתו כן תלויות במפרץ הפרסי והאמריקאים נכון לעשור הזה לא יכולים להחליף את המפרץ והאספקה היומית של כ-20 מיליון חביות. המבצע הנוכחי הביא למשבר האנרגיה הגדול ביותר בעולם מאז שנות ה-70.

ישנו מחסור של כ-12 מיליון חביות בכל יום מאז ה-28.2. כמעט 100% מהמכליות כבר לא עוברות במפרץ אלא אם כן יש להן אישור איראני לעבור בין איי לאראק והורמוז, המדינות שנפגעו בצורה הקשה ביותר מהמצב הזה הן עיראק וסעודיה. יש שני צינורות עוקפים למצור בהורמוז והם צינור "מזרח-מערב" הסעודי שיכול להעביר עד 7 מיליון חביות ביום ישירות לים האדום, וצינור פוג'יירה שיכול להעביר כ-1.6 מיליון אך גם שני אלו נפגעו מספר פעמים, בעיקר פוג'יירה, ושני אלו לצד שורה של מתקני אנרגיה אחרים במפרץ היו תחת הסיכון להתקפה נרחבת בט"ב וכטב"מים אילו כל הכלים היו נשברים.

בעוד יש לפחות 2 צינורות נפט עוקפים אין אף צינור גז מהמפרץ הפרסי ואין כל חלופה לייצוא גז נזלי אלא דרך הורמוז. בתי זיקוק בקוריאה הדרומית, יפן, סין, הודו ואחרות או השביתו את פעילותם או הפחיתו אותה דרסטית, סין הפסיקה לייצא לפחות חלק מהמוצרים הפטרוכימיים מה שיש לו השפעה על תעשיות אחרות כמו רכב, בניין, פלסטיקה, אלקטרוניקה ועוד. אומנם רק 14% מכל הנפט של המפרץ יועד לאירופה(הרוב המוחלט

לאסיה) כ-50% מכל הדלק הסילוני היה מהמפרץ, ועבור מדינות כמו יוון ופולין בין 40-50% מהנפט היה מכאן. הדבר מסביר את הלחץ האדיר שאותן מדינות חווה.

אבל מדינות אירופה שתומכות באוקראינה נגד רוסיה נבהלו מהתפתחות נוספת והיא "התמלאות החסכונות של רוסיה" במרכאות. מחיר חבית נפט אורל(בעצם רוב הנפט הרוסי שמופק במערב סיביר) קפץ מכ\$45 בספטמבר ל\$77 במרץ ובקצב הנוכחי עלול להגיע ל100 דולר. העלייה הזאת מביאה לפדרציה הרוסית עוד שולי רווח של כ150 מיליון דולר בכל יום, וזאת בלי לקחת בחשבון כל ניסיון אירופאי למלא את המאגרים לשעת חירום ולהגביר את הייבוא מרוסיה של נפט וגז.

ב11.32 מדינות החברות בסוכנות האנרגיה הבין לאומית החליטו על צעד חירום של שחרור 400 מיליון חביות נפט ממאגרי החירום(ארה"ב אחראית על 172 מיליון מתוך אותן חביות, והיו לה ערב המבצע 450 מיליון חביות לשעת חירום בלבד). זהו פתרון זמני.

נכון לשעה זו טראמפ עלול להגיע לפגישה שלו עם שיג'ינפינג בידיים ריקות. בתחילת 2026 הוא היה בעמדת כוח נגדו לאחר הניצחון בוונצואלה. עד סוף 2025 סין הייתה הנהנית הגדולה ביותר מייבוא נפט לא חוקי, כ2.6 מיליון חביות ביום בהנחה ניכרת(וזאת מרוסיה, וונצואלה, ואיראן). איראן הייתה החלק הארי עם שיא של 1.4 מיליון חביות בתחילת 2026, מה שהביא לה לחיסכון של כ15 מיליארד דולר בשנה בדמות הנחות שונות – אילו לא יסיים את המבצע בהכרעה בייג'ינג עלולה להיות זו שמשכנעת את טהראן לפתוח את המצרים ללא מכסים אבל עם הטבות ניכרות כמו בדמות הסרת סנקציות, אמברגו טכנולוגי, קשרים דיפלומטיים חדשים ועוד.

לסיכום טראמפ נסוג בו מההצהרות החזקות שלו, מכניעה ללא תנאים ועד הרג ציביליזציה שלמה כשהאמין שאיראן תורתע אך זו לא הורתעה. והנסיגה נבעה מהמשך יכולת של איראן לנהל לוחמה א-סימטרית במזרח התיכון לעוד מספר שבועות בעוד היכולת להגן ולתקוף של ארה"ב ומדינות המפרץ הלכה וירדה והלחץ של בעלות בריתו עלה לאור חוסר היכולת לפתוח את מצרי הורמוז במה שגרם להן לנזקים כלכליים ולהתחזקותה של רוסיה, כעת אנחנו בשלב המו"מ וחשוב להדגיש ששום דבר לא נגמר ובזמן הזה טראמפ ירצה למלא את המאגרים ולהתכונן לסבב הבא במקרה והמו"מ ייכשל.

זו הייתה סקירה של ערוץ לאומנות על הסיבות להפסקת האש, אם אהבתם את הסרטון אתם מוזמנים לשתף אותו ולהצטרף לערוץ כמנויים.